

Texel in cijfers

1

Waddeneiland behoort tot de provincie Noord-Holland en dat is Texel.

2,5

kilometer ligt de zuidelijkste punt van Texel vanaf Den Helder.

7

dorpen telt Texel: Den Burg, De Koog, De Waal, Den Hoorn, Oosterend, Oudeschild en De Cocksdorp.

8

kilometer breed is Texel (gemiddeld) en 20 kilometer lang.

15

meter hoog is de Hoge Berg in het Oude Land.

20

minuten doet de boot erover om je vanuit Den Helder over het Marsdiep in 't Horntje te brengen.

34

procent van de bezoekers van Texel komt uit Duitsland.

285

inwoners heeft het kleinste dorp van Texel: De Waal.

1170

is het jaar waarin Texel een eiland werd doordat de Allerheiligenvloed de veenstroom Maresdeop uitdiepte en verbreedt tot het zeegat Marsdiep.

1415

is het jaar waarin Texel een soort stadsrecht werd verleend waardoor het bestuurlijke zelfstandigheid verkreeg.

1986

is het jaar waarin het Waddengebied, inclusief Texel, een plek kreeg op de Werelderfgoedlijst van Unesco.

7470

inwoners heeft het grootste dorp van Texel: Den Burg.

14.000

schapen (ongeveer) lopen er op Texel, dat is net wat meer dan er mensen wonen.

1.400.000

voertuigen worden er jaarlijks door de TESO vervoerd.

3.500.000

passagiers worden er jaarlijks door de TESO vervoerd.

225
kilometer wandelpaden
zijn er op Texel (140 in het
broedseizoen).

3

Op zoek naar streekproducten – lekker Texels

Streekeigen producten zijn populairder dan ooit. Op Texel waren de eilanders lang gewend zelfvoorzienend te zijn. En die geschiedenis wordt voortgezet in tradities. Op deze pagina's zetten we op een rij waar je smakelijke Texelse producten kunt proeven, kopen of bekijken.

Er bestaat een 'keurmerk' met de naam Echt Texels Produkt (www.echttexelsprodukt.nl) – de vereniging ontstond in de jaren 80, vandaar de spelling. Eisen om het label te mogen voeren zijn: minstens 75 procent van de ingrediënten moet van Texel komen en minstens 75 procent van ontwerp, verwerking, productie of bereiding moet op Texel plaatsvinden. En voor lamsvlees geldt dat het schaap van het Texelse ras moet zijn. Hier een greep uit het aanbod.

INFO EN OPENINGSTIJDEN

Oesters rapen : bij De Cocksdoorp, www.detesselseoesterman.nl. Je kunt het zelf doen of op excursie gaan met de Oesterman die alles uitlegt; 1,5 uur, € 19,50 per persoon (► blz. 94).

Schepijs van Labora : bij De Cocksdoorp, <https://ijsboerderijlabora.nl>. Deze ijsboerderij verwerkt melk van eigen koeien en veel natuurlijke ingrediënten en streekproducten (► blz. 102).

Zomerkoninkjes : Schorrenweg 32a, Oosterend. Fruitbedrijf De Reuze Aardbei (www.dereuzeaardbei.nl) verkoopt aardbeien en aardbeiensap, -limonade, -jam en -ijs (► blz. 53).

Kruidenlikeur : Oosterend. In een oud pand verkoopt Wijnhuis Texel (www.wijnhuistexel.nl) de Texelse kruidenlikeuren en -bitters zoals Strender Stropertje (► blz. 51).

Fruitbedrijf Molenbuurt : De Waal. Kees Keijser heeft appels, peren en prui-

men te koop. In de herfst kun je er ook voordelig zelf plukken (► blz. 31).

Lamsvlees in blik : Slagerij Moormann & De Boer, Nikadel 30, De Koog, www.slagerijdeboer.nl. Verrukkelijke 'eetwinkel'. Ook allerlei Texels vlees in blik, geen smaakverlies (► blz. 64).

Eiland Brouwers Texel : jonge brouwerij met uitstekend ambachtelijk gemaakte speciaalbiere. Verkrijgbaar in Landgoed Hotel Tatenhove, De Koog (► blz. 61), waar ook de brouwerij is, en bij Het Cafeetje in Oosterend (► blz. 52).

Aardappelen en asperges : Den Burg. Behalve de asperges heeft Bert Keijser aardappelen waaronder de Texla uit eigen kweek (► blz. 31).

Kruidenbitter : Den Burg. Slijterij De Wit (www.jandewit-texel.nl) maakt kruidenlikeur Kees Boontje en kruidenbitter 't Juttertje (► blz. 23).

Shiitakes : Hoornderweg 16, Den Burg, texelsepaddestoelenkwekerij.nl.

Kaas van Wezenspyk.

Maarten Dijker kweekt Oost-Aziatische shiitakes, verkoopt ze hier en geeft rondleidingen op afspraak.

Schapenkaas op de Hoge Berg : De Waddel, Westergeest 4, Den Burg, www.dewaddel.nl. Een kudde Texelaars loopt rond een 17e-eeuwse stolpboerderij waar traditionele rauwmelkse schapenkaas wordt gemaakt.

Texelse Bierbrouwerij : Oudeschild, www.texels.nl (► blz. 47). Ambachtelijke brouwers van de bekende Skuumkoppe en nog een dozijn speciale bieren. Proeflokaal en rondleiding.

Vispaleis en -rokerij Van der Star : Oudeschild, <https://vispaleistexel.nl> (► blz. 46). Veel vers uit de Noordzee en de Waddenzee: rode poon, oesters garnalen, schar, sliptong.

Lamsvlees van De Hoge Kamp : Hoornderweg 21, Den Burg, www.echttexelslamsvlees.nl. Natuur- en milieubewust boeren met driehonderd schapen; met kleinschalige camping.

Kaasboerderij Wezenspyk

Den Hoorn, www.jandewit-texel.nl (► blz. 80). Boerenkaas van koeien, schapen en geiten, ook met kruiden.

Biologisch-dynamisch Novalishoeve : Den Hoorn, www.novalishoeve.nl (► blz. 81). Zorgboerderij met café en winkel: boerenkaas, aardappelen, brood, marmelade, wijn en cosmetica zoals crèmes en zeep.

De Bonte Belevenis : Den Hoorn, www.landgoeddebontebelevenis.nl (► blz. 81). Hier wordt natuurzuiver Loodsbier gebrouwen en Windkracht 8, 10 en 12. Ook een jeneverstokerij.

Het beste lamsvlees : Den Hoorn. Slagerij Goënga, www.spargoenga.nl (► blz. 79) heeft de naam en verkoopt bovendien het Loodsbier.

Uitneembare kaart

10

Natuur in wording – wandelen langs De Hors en het strand

De zuidpunt van Texel, De Hors, is een landschap dat voortdurend van vorm verandert. De natuur heeft het hier voor het zeggen. Dit is een wandeling van een uur of drie netto, langs de Horsmeertjes, door de duinen en langs het strand.

In de prachtige omgeving van Den Hoorn zijn veel wandelingen mogelijk. Deze route voert louter door de natuur, door landschap dat steeds verandert.

Vol vogels, waaronder lepelaars

De **Mokbaai 1** ontstond in de 18e eeuw en heeft de getijden van de Waddenzee; bij eb is het dus een kale vlakte vol vogels waaronder veel eenden. Rond de Mokbaai zijn meestal wel vogelliefhebbers te vinden. Het uitkijkpunt aan de Mokweg, rechts, biedt zicht op De Geul en de daar broedende lepelaars.

Vogel- en orchideeënwereld

De **Horsmeertjes 2** ontstonden na de aanleg van een stuifdijk in de jaren 60. Van het uitkijkpunt kun je de vogelwereld in al zijn pracht zien. In mei omzomen vele orchideeën de meertjes, terwijl zilvermeeuwen in de brede rietkragen langs de oevers hun kleintjes grootbrengen. In de late zomer eten de zangvogels zich vol met de bessen van de duindoorn-, vlierbes- en bramenstruiken.

Wandelen langs het strand: in alle seizoenen een aanrader.

Een uitgestrekte zandvlakte

Links van je ligt zandplaat **De Hors 3**. De omvang en vorm van de uitgestrekte strandvlakte wisselt sterk onder invloed van de zee. Een groot deel van De Hors behoort tot het beschermde Natuurmonument De Waddenzee. Nu ligt ten zuidwesten van de Hors de hoge zandplaat **Razende Bol** (ook Noorderhaaks genoemd). De geschiedenis leert dat hier, ongeveer om de 150 jaar, een zandbank op de kust loopt; te zijner tijd zal de Razende Bol aan de zuidpunt van Texel 'vastgroeien'.

Afkalving en koffie

In de buurt van strandpaviljoen **Paal 9 1** (pauze?!) kun je, vooral als het heeft gestormd, goed zien hoe het strand afkalft, wordt weggeslagen door het water. Dure zandsuppletie is soms nodig om het strand weer op te hogen.

Loodsmansduin

In de gloriejijd van de Texelse zeevaart woonden er veel loodsen in Den Hoorn. Vanaf het hoogste duin in de buurt hadden ze een goed uitzicht op zee, vandaar de naam **Loodsmansduin 4**. Als ze een koopvaardijship in het vizier kregen, voeren ze er met hun loodsscheepje vanuit de Mokbaai heen om het grote schip binnen te loodsen. In 1938 – het loodswezen was al ruim een eeuw eerder naar Den Helder verplaatst – legde het ministerie van Oorlog ten noorden van Den Hoorn (in de Bollekamer) een kustbatterij aan, als onderdeel van de Stelling van Den Helder. De commandopost kwam op het Loodsmansduin. Een paar jaar later namen de Duitsers deze infrastructuur over.

Het uitzicht is de moeite van een klimmetje waard. Een deel van de **bunker** is door Staatsbosbeheer ingericht als winterverblijf voor vleermuizen.

Voormalig militair kamp

Op de plaats waar je nu de **camping 5** vindt, lag vanaf de Tweede Wereldoorlog het militaire kamp van manschappenbunkers dat de Duitsers hadden gebouwd en dat hoorde bij de commandopost op het hoogste duin. Na het vertrek van de Duitse bezetter stond het bunkercomplex leeg. Later werden de bunkers enkele jaren bewoond door acht

Schotse hooglander aan de voet van het Loodsmansduin.